

Wijziging van de Bankwet 1998 in verband met de invoering van een periodieke rapportageverplichting betreffende hypothecaire leningen ten behoeve van de statische en financiële stabiliteitstaak van DNB (Wet rapportage hypotheekmarkt DNB)

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

§ 1. Inleiding

Dit wetsvoorstel voorziet in een rapportageverplichting voor banken, beleggingsinstellingen, pensioenfondsen en verzekeraars met zetel in Nederland. De rapportageverplichting wordt onder voorwaarden tevens opgelegd aan banken met zetel buiten Nederland (voor hypothecaire leningen die zij verstrekken via hun in Nederland gelegen bijkantoren), aan moederholdings van verzekeringsrichtlijn groepen met zetel in Nederland en aan beheerders van beleggingsinstellingen. Deze partijen, verder tezamen aangeduid als rapportageplichtige partijen, dienen periodiek gegevens te rapporteren aan De Nederlandsche Bank (DNB) over de door hen verstrekte of de bij hen (of voor banken en moederholdings van verzekeringsrichtlijn groepen, bij hun dochterondernemingen of groepsentiteiten) op de balans staande hypothecaire leningen.

De te rapporteren gegevens hebben betrekking op verstrekte hypothecaire leningen aan particulieren voor woningen en aan rechtspersonen en personenvennootschappen (met uitsluitend rechtspersonen als vennoten) voor zakelijk vastgoed.¹ Deze gegevens heeft DNB nodig in het kader van twee van haar taken die zijn opgenomen in artikel 4 van de Bankwet 1998, te weten het bevorderen van de stabiliteit van het financiële stelsel (financiële stabiliteitstaak) en het verzamelen van statistische gegevens en het vervaardigen van statistieken (statistische taak).²

De gegevens zijn voor DNB noodzakelijk om statistieken op te stellen over ontwikkelingen binnen de financiële sector in relatie tot de hypotheekmarkt. Ook zijn de gegevens noodzakelijk om inzicht te krijgen in ontwikkelingen op de hypotheekmarkt die gevolgen kunnen hebben voor de financiële stabiliteit, om deze ontwikkelingen over de jaren heen te kunnen volgen en te analyseren. Hiermee kunnen ontwikkelingen met risico's voor de stabiliteit van het financiële stelsel worden gesignaleerd en zo mogelijk gemitigeerd.

Dit wetsvoorstel bevat een rapportageverplichting die wordt uitgewerkt bij

¹ In de huidige situatie worden deze rapportages aangeduid als Residential Real Estate (RRE) en Commercial Real Estate (CRE).

² In de Bankwet 1998 is onderscheid aangebracht tussen enerzijds de ESCB (Europees Stelsel van Centrale Banken) doelstelling en -taken van DNB (de stelseltaken, opgenomen in artikel 3) en anderzijds de nationale doelstellingen en -taken van DNB (opgenomen in artikel 4). Nationaal heeft DNB naast het uitoefenen van toezicht op financiële instellingen, het bevorderen van de goede werking van het betalingsverkeer en het uitoefenen van afwikkelingstaken voor bepaalde financiële ondernemingen ook tot taak de stabiliteit van het financiële stelsel te bevorderen en statistische gegevens te verzamelen en statistieken te vervaardigen, zie artikel 4, eerste lid, onderdelen c en d, van de Bankwet 1998.

algemene maatregel van bestuur (in het Uitvoeringsbesluit Bankwet 1998). Daarin wordt vastgelegd welke gegevens moeten worden verstrekt, met welke periodiciteit en termijnen dat moet gebeuren en op welke wijze de gegevens met betrekking tot woninghypotheken door de rapportageplichtige partijen moeten worden gepseudonimiseerd. In grote lijnen zal het gegevens over de lening betreffen waaronder gegevens over de leningnemer, het onderpand en de risicokarakteristieken. De set aan gegevens wordt per soort hypotheek (woninghypotheken of hypotheken voor zakelijk vastgoed) en per type rapportageplichtige partij vastgelegd. Bij het vastleggen van de gegevens wordt rekening gehouden met de directe relevantie van een gegeven voor de financiële stabiliteitstaak en de statistische taak van DNB. Ook worden per rapportageplichtige partij drempelwaarden gehanteerd zodat alleen partijen met grotere hypotheekportefeuilles rapportageplichtig worden vanuit proportionaliteitsoptiek.

In het wetsvoorstel wordt vastgelegd dat de gegevens langs elektronische weg moeten worden gerapporteerd bij DNB en dat nadere regels gesteld kunnen worden over de wijze van elektronische verstrekking, de vorm waarin de gegevens moeten worden aangeleverd en de bij de verstrekking te gebruiken elektronische handtekening. Elektronische rapportage en daarmee de digitale beschikbaarheid van de gegevens is noodzakelijk voor de verificatie van de gegevens voor statistische doeleinden.

In het wettelijk kader wordt voorzien dat DNB deze gegevens onder voorwaarden mag verwerken voor en verstrekken aan organisatieonderdelen van DNB die zijn belast met een andere taak,³ zoals het onderdeel van DNB dat zich bezig houdt met het prudentieel toezicht. Dat toezicht is gericht op de soliditeit van financiële ondernemingen en de stabiliteit van het financiële stelsel. Ook wordt vastgelegd dat DNB de gegevens onder voorwaarden mag verwerken voor en verstrekken aan het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Raad voor Financiële Stabiliteit (FSB) en de Bank voor Internationale Betalingen (BIS) gezien hun taken op het gebied van de financiële stabiliteit. Deze organisaties zijn bij het Uitvoeringsbesluit Bankwet 1998 aangewezen.

De rapportageverplichting leidt bij de rapportageplichtige partijen die gegevens moeten verstrekken over woninghypotheken tot verwerking van persoonsgegevens, waaronder financiële gegevens van personen aan wie een hypothecaire lening is verstrekt. Door deze rapportageplichtige partijen te verplichten de gegevens te pseudonimiseren⁴ bij aanlevering, betreffen de gerapporteerde gegevens voor DNB geen direct herleidbare persoonsgegevens. Met de huidige digitale mogelijkheden kan echter niet geheel worden uitgesloten dat (een deel van) de gegevens tot individuen herleid zouden kunnen worden, bijvoorbeeld als gegevens zouden worden gekoppeld met andere (openbaar) beschikbare gegevens. Daarom wordt in het voorgestelde wettelijke kader en door DNB als verwerkingsverantwoordelijke partij voorzien in verschillende waarborgen om de zorgvuldige gegevensverwerking van de personen op wie de gegevens betrekking hebben te garanderen (zie hiervoor

³ De onderdelen van DNB die zich bezig houden met het prudentieel toezicht, resolutie of betalingsverkeer, bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdelen a, b en e van de Bankwet 1998.

⁴ Zie artikel 4 van de Algemene verordening gegevensbescherming. Pseudonieme gegevens zijn persoonsgegevens die niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld.

paragraaf 2.5 het algemeen deel van deze toelichting). Hierbij is relevant te vermelden dat de taken van DNB zich niet richten op (individuele) burgers. De gegevens worden door DNB dus in geen geval gebruikt om besluiten te nemen ten aanzien van individuele burgers.

§ 2. Hoofdpijnen van het voorstel

§ 2.1 Aanleiding

Om de gegevens over hypothecaire leningen te verkrijgen is door DNB eerder gebruik gemaakt van de uitvraagbevoegdheid, zoals opgenomen in artikel 9d van de Bankwet 1998. Op grond van dat artikel mag DNB voor haar financiële stabiliteitstaak en statistische taak benodigde gegevens opvragen bij derde partijen. DNB mag op grond van dit artikel tevens gegevens verwerken en opvragen indien dat noodzakelijk is ter voldoening aan informatieverzoeken van het IMF, de FSB en de BIS.⁵ In de uitvraagbevoegdheid is echter expliciet bepaald dat het DNB niet is toegestaan persoonsgegevens te gebruiken of op te vragen. Het verbod (dat nationaal van aard is en niet volgt uit de AVG) is opgenomen omdat ten tijde van het opstellen van dit onderdeel van de Bankwet in 2015 verondersteld werd dat de voor de taken van DNB noodzakelijke gegevens geen persoonsgegevens zouden betreffen.

Inmiddels moet worden geconstateerd dat het verbod mede vanwege de huidige verdergaande (digitale) mogelijkheden voor de gegevens met betrekking tot woninghypotheken belemmerend werkt. Bij deze gegevens kan als gezegd niet meer volledig worden uitgesloten dat zij (of een deel ervan) tot individuen herleid zouden kunnen worden, bijvoorbeeld indien ze zouden worden gekoppeld met andere (openbaar) beschikbare gegevens.⁶

Voor het verkrijgen van de gegevens die DNB nodig heeft om inzicht te krijgen in de hypotheekmarkt (voor zowel woninghypotheken als hypotheek voor zakelijk vastgoed) ligt bovendien een periodieke rapportageverplichting meer voor de hand dan gebruik te maken van de uitvraagbevoegdheid. Een uitvraag heeft een incidenteel karakter, terwijl DNB de gegevens met betrekking tot de hypotheekmarkt periodiek nodig heeft. Daar sluit een rapportageverplichting met een periodiek karakter beter bij aan. Bovendien zijn de gegevens die onder de uitvraagbevoegdheid⁷ kunnen worden opgevraagd niet nader gespecificeerd, terwijl de gegevens die DNB nodig heeft om de hypotheekmarkt te volgen, een (per rapportageplichtige partij en soort hypotheek) vaste set van zeer specifieke gegevens betreft. Door in een rapportageverplichting de partijen die gegevens moeten aanleveren, de noodzakelijke gegevens en periodiciteit van de rapportage vast te leggen, wordt de gegevensoverdracht voor de rapportageplichtige partijen beter te voorzien. Bovendien is de proportionaliteit bij een rapportageverplichting door het vastleggen van de gegevens en het toepassen van zo veel mogelijk dataminimalisatie daarbij

⁵ Zie artikel 9d, eerste lid, aanhef, van de Bankwet 1998 jo. artikel 1, onderdelen a tot en met c, van het Uitvoeringsbesluit Bankwet 1998.

⁶ Zie bijvoorbeeld de Beleidsreactie op het onderzoek "De invloed van (technische) ontwikkelingen op het begrip persoonsgegevens" van 8 april 2024 van de minister voor Rechtsbescherming, Kamerstukken II 2023/24, 32761, nr. 296.

⁷ De gegevens die op grond van de uitvraagbevoegdheid kunnen worden uitgevraagd zijn omschreven als gegevens van financiële ondernemingen over "balansposten en financiële transacties met derden" en niet nader gespecificeerd of vastgelegd.

vooraf beter te borgen dan bij een onbepaalde uitvraagbevoegdheid het geval is. De rechtszekerheid voor de rapportageplichtige partijen is hierbij gebaat.

Voor de rapportageplichtige partijen geeft de rapportageverplichting tot slot duidelijkheid dat zij persoonsgegevens van hun debiteuren of klanten mogen verwerken om aan een wettelijke rapportageverplichting te voldoen.

§ 2.2 Noodzaak granulaire hypothecaire leninggegevens voor taken DNB

DNB heeft granulaire⁸ gegevens over individuele hypothecaire leningen nodig voor haar statistische taak. De statistische taak van DNB is een algemene maatschappelijke (en wettelijke) taak om te voorzien in statistieken over de Nederlandse financiële sector en de betalingsbalans.⁹ De beschikbaarheid van granulaire gegevens is essentieel voor de kwaliteit van de statistieken. Met de granulaire gegevens over hypothecaire leningen stelt DNB statistieken op over de Nederlandse financiële sector en economie in relatie tot de hypotheekmarkt, zoals bijvoorbeeld statistieken over de omvang en verdeling van de hypotheekmarkt in Nederland.¹⁰ Op basis daarvan verricht DNB vervolgens onderzoek en adviseert zij over nieuw beleid, zoals met betrekking tot de woningmarkt.

DNB heeft de granulaire gegevens over hypothecaire leningen ook nodig voor haar financiële stabiliteitstaak. Voor die taak moet DNB ontwikkelingen en risico's met betrekking tot de hypotheekmarkt die relevant zijn voor de solvabiliteitspositie van partijen die hypothecaire leningen op de balans hebben en daarmee voor de stabiliteit van het financiële stelsel als geheel tijdig kunnen signaleren en analyseren vanuit macroprudentieel perspectief. DNB gebruikt de gegevens over hypothecaire leningen bijvoorbeeld om het Overzicht Financiële Stabiliteit¹¹ op te stellen, dat twee keer per jaar de risico's voor de financiële stabiliteit in beeld brengt. Ook doet DNB op basis van de gegevens thematisch onderzoek en gebruikt zij de gegevens om analyses te maken en stresstesten te verrichten die inzicht geven in kwetsbaarheden voor de stabiliteit van het financiële stelsel. Zo geven de gegevens over hypothecaire leningen inzicht in de binnenlandse vastgoedblootstellingen van partijen die zich in delen van het land bevinden die kwetsbaar zijn voor bijvoorbeeld overstromingen. DNB stelt rapporten op met deze analyses en publiceert deze rapporten op haar website.¹² Met deze rapporten worden financiële ondernemingen en externe stakeholders gewaarschuwd voor geconstateerde ontwikkelingen en risico's. De gegevens, analyses en rapporten

⁸ De granulariteit bepaalt het detailniveau van de gegevens. Granulaire gegevens hebben een hoog detailniveau waardoor differentiatie tussen de verschillende gegevens mogelijk is.

⁹ Deze taak heeft DNB naast de statistische taak van het CBS. Het CBS en DNB werken bij de uitvoering van hun statistische taken samen om lastendruk te verminderen en de kwaliteit van statistieken te bevorderen. Binnen het samenwerkingsverband richt DNB zich op de financiële sector en het CBS richt zich op de niet-financiële sectoren. Zie voor alle statistieken die DNB opstelt over de Nederlandse financiële sector en de betalingsbalans <https://www.dnb.nl/statistieken/>.

¹⁰ Zie voor de statistieken die DNB opstelt over de omvang en verdeling van de hypotheekmarkt in Nederland <https://www.dnb.nl/statistieken/dashboards/woninghypotheek/omvang-en-verdeling-hypotheekmarkt/>.

¹¹ Zie voor de meest recente publicaties <https://www.dnb.nl/publicaties/publicaties-dnb/ofs/overzicht-financiele-stabiliteit-najaar-2023/>.

¹² Zie bijvoorbeeld <https://www.dnb.nl/en/publications/research-publications/working-paper-2021/730-flood-risk-and-financial-stability-evidence-from-a-stress-test-for-the-netherlands/> en <https://www.dnb.nl/en/publications/research-publications/occasional-study/nr-2-2022-real-estate-and-climate-transition-risk-a-financial-stability-perspective/>.

worden door DNB ook gebruikt om beleid te maken waarmee de risico's voor de financiële stabiliteit kunnen worden gemitigeerd. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan macroprudentiële maatregelen waarmee de buffers van banken worden vergroot, zodat zij beter beschermd zijn tegen risico's op de woningmarkt en de markt voor zakelijk vastgoed.¹³

Om zicht te houden op kwetsbaarheden in belangrijke blootstellingen van financiële ondernemingen zijn granulaire gegevens over de hypothecaire leningen onontbeerlijk. Totalen, gemiddelden of geaggregeerde¹⁴ gegevensgeven dergelijk inzicht niet. De kwetsbaarheden komen niet naar voren uit geaggregeerde gegevens, omdat daaruit niet blijkt hoe de data-attributen aan elkaar gerelateerd zijn. Bovendien is het met geaggregeerde data niet mogelijk om scenarioanalyses uit te voeren. Die analyses zijn belangrijk voor tijdige risicobeoordeling in tijden waarin risico's groeien of veranderen. De beschikbaarheid van granulaire gegevens maakt het daarnaast mogelijk om opkomende en nieuwe risico's te relateren aan de solvabiliteitspositie van financiële ondernemingen, bijvoorbeeld door de samenhang van bepaalde karakteristieken te bezien. Daardoor is het mogelijk om deze risico's over de tijd te monitoren en te analyseren vanuit macroprudentieel perspectief. Hierdoor kan DNB tijdig actie ondernemen, bijvoorbeeld door financiële ondernemingen en externe stakeholders te waarschuwen voor bepaalde ontwikkelingen.

De granulaire gegevens kunnen ook noodzakelijk zijn voor organisatieonderdelen van DNB belast met een andere taak, zoals bijvoorbeeld het onderdeel van DNB dat zich bezig houdt met het prudentieel toezicht, dat gericht is op de soliditeit van financiële ondernemingen en de stabiliteit van het financiële stelsel. Interne deling van de gegevens kan bijvoorbeeld vanuit prudentieel toezichtperspectief noodzakelijk zijn om inzicht te verkrijgen in prudentiële risico's die financiële ondernemingen lopen. Zo kan uit de informatie blijken dat een bepaalde onderneming een forse blootstelling heeft op risicovolle hypotheekleningen, waarmee de soliditeit van die onderneming wordt geraakt. Dat, bijvoorbeeld in combinatie met prudentiële risico's van andere specifieke ondernemingen, zou ook weer gevolgen kunnen hebben voor de financiële stabiliteit als geheel. Het is daarom van belang om binnen DNB beschikbare informatie die kan duiden op risicovolle ontwikkelingen, zowel instellingsspecifiek als macro-economisch, intern te kunnen delen. Dit is een van de lessen die uit de financiële crisis is getrokken. Hierbij wordt wel voorzien in verschillende waarborgen om herleidbaarheid van de gegevens zo veel mogelijk tegen te gaan (hiervoor paragraaf 2.5 het algemeen deel van deze toelichting). Zo is in het wettelijk kader opgenomen dat deze onderdelen niet geanonimiseerde gegevens niet verder mogen verstrekken.¹⁵

¹³ DNB heeft bijvoorbeeld op 1 januari 2022 een ondergrens aan de risicoweging van hypotheekleningen door banken met een intern risicomodel ingevoerd. De maatregel zorgt ervoor dat banken beter in staat zijn de gevolgen van een eventuele prijscorrectie op de woningmarkt en de economische gevolgen daarvan op te vangen en blijft in ieder geval tot 1 december 2024 van kracht. Verder gebruikt DNB deze gegevens om contra-cyclische kapitaalbuffers op te leggen.

¹⁴ Geaggregeerde gegevens zijn samengevoegde gegevens, bijvoorbeeld door onderliggende gegevens op te tellen en totalen of subtotaal weer te geven. Daarmee worden de gegevens minder gedetailleerd. Hoe meer aggregatie hoe minder gegevens herleidbaar zijn naar individuen.

¹⁵ Geanonimiseerde gegevens zijn gegevens die anoniem gemaakt zijn. Anonieme gegevens zijn gegevens die geen betrekking hebben op een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon of persoonsgegevens die zodanig zijn bewerkt dat de betrokkene niet meer identificeerbaar is, zelfs niet met aanvullende gegevens. Anonieme gegevens zijn geen, of niet langer persoonsgegevens en vallen buiten de reikwijdte van de Algemene verordening

Veel van de risico's voor de financiële stabiliteit hebben bovendien een grensoverschrijdend karakter en vereisen een internationale blik. Het IMF, de FSB en de BIS hebben als taak ontwikkelingen die (mede) zien op de financiële stabiliteit op internationaal niveau te volgen. Deze organisaties doen in dat kader vaak een beroep op lidstaten om de financieel-economische informatie te krijgen die zij nodig hebben voor hun eigen risicoanalyses. Aanspreekpunt voor de genoemde organisaties is in Nederland doorgaans DNB, omdat DNB beschikt over de benodigde informatie of die kan uitvragen bij de desbetreffende financiële ondernemingen. Dit kan DNB doen op grond van de eerder genoemde uitvraagbevoegdheid (opgenomen in artikel 9d van de Bankwet 1998), die uitvraag n.a.v. informatieverzoeken van deze organisaties toestaat. Nu de informatieverzoeken van genoemde internationale organisaties ook kunnen zien op kwetsbaarheden en risico's voor de financiële stabiliteit als gevolg van hypothecaire leningen, wordt vastgelegd dat DNB de gegevens die zij op grond van de voorgestelde rapportageverplichting verkrijgt tevens kan verwerken ter voldoening aan informatieverzoeken van deze organisaties. Zo heeft het IMF in haar recente 'Financial System Stability Assessment' (FSAP-rapport) gesteund op analyses van DNB over de risico's voor de financiële stabiliteit in relatie tot de Nederlandse hypotheekmarkt.¹⁶ Vervolgens kunnen deze organisaties betekenisvolle aanbevelingen doen op het gebied van de Europese en mondiale financiële stabiliteit die DNB weer kan benutten voor haar eigen (risico) analyses en monitoring. Genoemde internationale organisaties hebben in veel gevallen genoeg aan geaggregeerde gegevens, maar het komt ook voor dat zij op granulair niveau inzicht wensen om zelf analyses te kunnen maken. In dat geval voorziet dit wetsvoorstel erin dat hen uitsluitend toegang tot niet geanonimiseerde¹⁷ gegevens kan worden verleend ten kantore van DNB, op systemen van DNB, zodat verdere verspreiding van die gegevens is uitgesloten (zie hiervoor paragraaf 2.5 het algemeen deel van deze toelichting).

Overigens blijft de bestaande uitvraagbevoegdheid zoals opgenomen in de Bankwet 1998 van belang voor incidentele uitvragen die DNB doet om andere dan de hypothecaire gegevens te verkrijgen, om uitvoering te geven aan haar financiële stabiliteitstaak en statistische taak. Zo hebben de FSB en het IMF bijvoorbeeld verzocht om inzicht in kredietverlening door fintech ondernemingen en crowdfundingplatforms en bestaat er behoefte aan inzicht in kredietverlening aan het MKB door de bancaire en niet-bancaire sector.

§ 2.3 Vaststelling rapportageplichtige partijen

De rapportageverplichting zal gaan gelden voor banken, beleggingsinstellingen, pensioenfondsen en verzekeraars met zetel in Nederland. Ook zal de rapportageverplichting gaan gelden voor banken met zetel buiten Nederland, voor hypothecaire leningen verstrekt via hun in Nederland gelegen bijkantoren. Daarnaast geldt de rapportageverplichting onder voorwaarden voor in

gegevensbescherming. Anonimiseren maakt anders dan pseudonimiseren herleidbaarheid onmogelijk. Bij gepseudonimiseerde gegevens is weliswaar niet direct duidelijk over welke personen de gegevens gaan, maar de gegevens kunnen alsnog herleidbaar zijn tot specifieke personen door aanvullende gegevens te gebruiken. Zie noot 4 voor de definitie van gepseudonimiseerde gegevens.

¹⁶ Het rapport dat dateert van 8 april 2024 is te downloaden via <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2024/04/05/Kingdom-of-the-NetherlandsThe-Netherlands-Financial-System-Stability-Assessment-547346>.

¹⁷ Zie noot 15 voor wat verstaan moet worden onder 'geanonimiseerde gegevens'.

Nederland gezelde moederholdings van verzekeringrichtlijngroepen en beheerders van beleggingsinstellingen.

De rapportageverplichting wordt opgelegd aan partijen die de hypothecaire leningen verstrekken, de schuldeiser van deze leningen zijn of de moederonderneming zijn van partijen die hypothecaire leningen verstrekken of daar de schuldeiser van zijn, omdat deze partijen de granulaire gegevens onder zich hebben. Er is gekozen de rapportageverplichting op te leggen aan deze typen financiële ondernemingen, omdat zo over veruit het grootste deel van alle hypothecaire leningen in Nederland wordt gerapporteerd.

De meeste hypothecaire leningen in Nederland worden verstrekt door banken. Dat geldt voor zowel hypothecaire leningen voor woningen als voor zakelijk vastgoed. Meestal vindt de verstrekking plaats door een bank met zetel in Nederland. De bank is dan tevens de schuldeiser van de lening. Ook komt voor dat Nederlandse niet-bancaire dochters van een bank met zetel in Nederland hypothecaire leningen verstrekken of daarvan de schuldeiser zijn. In dat geval rapporteert de moederbank. Ook worden hypothecaire leningen verstrekt door banken met een zetel buiten Nederland, via hun Nederlandse bijkantoren. Daarom gaat de rapportageverplichting tevens gelden voor deze banken m.b.t. de via hun Nederland gelegen bijkantoren verstrekte hypothecaire leningen. Ook kan een hypothecaire lening worden verstrekt door een andere financiële dienstverlener (dan een bank) die de hypothecaire lening verstrekt namens de bank of de lening na verstrekking aan de bank overdraagt. In die gevallen is de bank niet de verstrekker van de hypothecaire lening, maar wel de schuldeiser, omdat de lening op de balans van de bank staat. Ook dan rapporteert de bank. Bij algemene maatregel van bestuur zal worden vastgelegd dat banken geen gegevens hoeven te rapporteren over de via hun buiten Nederland gelegen bijkantoren verstrekte hypothecaire leningen voor woningen omdat dat niet nodig is voor inzicht in de Nederlandse woningmarkt.

Ook verzekeraars, beleggingsinstellingen en pensioenfondsen kunnen in Nederland hypothecaire leningen verstrekken of schuldeiser zijn van hypothecaire leningen. Meestal wordt de lening verstrekt door een (andere) financiële dienstverlener voor rekening van de verzekeraar, beleggingsinstelling of het pensioenfonds of wordt de lening aan deze partijen overgedragen waardoor die op hun balans komt te staan en zij de schuldeiser van de hypothecaire lening zijn. Omdat een beleggingsinstelling vaak een beheerder heeft die namens de beleggingsinstelling optreedt, is gekozen de beheerder van een beleggingsinstelling aan te wijzen als de rapportageplichtige partij indien een beleggingsinstelling een beheerder heeft.

Voor verzekeraars in het bijzonder geldt nog dat hypothecaire leningen kunnen worden verstrekt of worden overgedragen aan entiteiten binnen een verzekeringrichtlijngroep die geen rapportageplichtige partij zijn (bijvoorbeeld een *special purpose vehicle*). Om te voorkomen dat die hypothecaire leningen buiten de reikwijdte van de rapportageplicht zouden vallen, wordt de holding met zetel in Nederland die aan het hoofd staat van een verzekeringrichtlijngroep in dat geval als rapportageplichtige partij aangewezen en worden bij de rapportage de door de Nederlandse entiteiten van die groep verstrekte hypothecaire leningen en de hypothecaire leningen waarvan zij de schuldeiser zijn betrokken.

Niet alle rapportageplichtige partijen hoeven te rapporteren. Bij algemene maatregel van bestuur worden drempelwaarden vastgesteld voor de

hypotheekportefeuille van rapportageplichtige partijen waarboven de rapportageverplichting gaat gelden. Met de drempelwaarden wordt bereikt dat met de rapportageverplichting 95% tot 98% van de hypotheekmarkt inzichtelijk wordt voor DNB. Dat percentage is noodzakelijk voor representatieve statistieken. Met de drempels wordt tevens gezorgd voor enige proportionaliteit omdat daarmee wordt voorkomen dat partijen met kleine hypotheekportefeuilles belast worden met de rapportageverplichting. De drempelwaarde voor gegevens met betrekking tot hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed maakt dat deze gegevens voorsnog uitsluitend gerapporteerd worden door banken. Andere sectoren zijn veel minder actief in de verstrekking van hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed waardoor ze op dit moment niet relevant zijn voor de statistische en financiële stabiliteitstaak van DNB.

§ 2.4 Vaststelling en wijze van de te rapporteren gegevens

De rapportageverplichting ziet op hypothecaire leningen voor woningen en zakelijk vastgoed. Bij algemene maatregel van bestuur zal de precieze gegevensset per type rapportageplichtige partij en per soort hypothecaire lening (voor woningen of voor zakelijk vastgoed) limitatief worden vastgelegd. Ook zal worden vastgelegd dat het daarbij gaat om gegevens m.b.t. hypothecaire leningen voor woningen aan particulieren en m.b.t. hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed aan rechtspersonen en aan personenvennootschappen (maatschap, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap) met uitsluitend rechtspersonen als vennoten.

Een gegevensset bestaat uit een lijst met data-attributen. Per data-attribuut zal in de algemene maatregel van bestuur de relevantie en de noodzaak onderbouwd worden voor de statistische taak of de financiële stabiliteitstaak van DNB. Dit met het oog op proportionaliteit en dataminimalisatie. Zodoende wordt een gegevensset beperkt tot uitsluitend die data-attributen die noodzakelijk zijn voor de genoemde taken van DNB. Ook zal met het oog op de proportionaliteit per rapportageplichtige partij een zo laag mogelijke periodiciteit van de rapportageverplichting worden vastgelegd.

Een gegevensset m.b.t. hypothecaire leningen voor woninghypotheken zal bestaan uit de volgende typen gegevens: gegevens over de hypothecaire lening, gegevens over het onderpand, gegevens over de risicokarakteristieken van de hypothecaire lening en gegevens over de tegenpartij (leningnemer). Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de volgende data-attributen: aanvangsdatum contract, looptijd, rente, aflossingstype, vier cijfers van de postcode, energielabel, liquidatiewaarde, wanbetalingsstatus, schatting van verlies bij wanbetaling, geboortejaar leningnemer en toetsinkomen leningnemer bij aanvang van de lening. De gegevensset m.b.t. hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed bevat geen gegevens m.b.t. de tegenpartij maar wel gegevens over het verhuurpotentieel zoals bijvoorbeeld: huurinkomsten en oppervlakte.

Zoals in paragraaf 2.2 uiteen is gezet zijn deze data-attributen granulaire gegevens op leningniveau. Dit detailniveau is nodig om berekeningen te kunnen maken die inzicht geven in de risico's voor de financiële stabiliteit die zich voor kunnen doen op de woningmarkt, zoals risico's bij wanbetaling, risico's bij renteveranderingen, risico's met betrekking tot aflossingsvrije hypotheekleningen en risico's van klimaatverandering. In de afgelopen drie jaar zijn deze gegevens bijvoorbeeld ook gebruikt om de risico's met betrekking tot

onverwachte gebeurtenissen zoals de Covid-19 pandemie, de combinatie van hoge inflatie en hoge energieprijzen, en de snelle rentestijgingen voor verschillende type huishoudens te berekenen, afhankelijk van onder meer het inkomensniveau van de leningnemer, het energielabel van de woning en het type rente. Hetzelfde geldt voor de zakelijke vastgoedmarkt. Voor inzicht in de gevolgen voor de financiële stabiliteit van de hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed worden berekeningen gemaakt m.b.t. de risico's bij wanbetaling, risico's voor het onderpand, risico's die samenhangen met de verhuur en landenrisico's.

De gegevensset met betrekking tot woninghypotheken die banken moeten aanleveren zal het meest veelomvattend zijn (maar door dataminimalisatie zal de gegevensset flink worden teruggebracht ten opzichte van de huidige uitvraag). Voor de overige partijen die moeten rapporteren over woninghypotheken zal een beperktere set aan gegevens en periodiciteit gelden dan voor banken omdat het marktaandeel van deze partijen en daarmee het risico dat deze partijen vormen voor de financiële stabiliteit minder groot is. Wel zal de gegevensset voor deze partijen naar verwachting t.o.v. de uitvraag iets toenemen, vanwege gegevens die noodzakelijk zijn om bepaalde financiële stabiliteitsrisico's inzichtelijk te kunnen maken die de afgelopen tijd in beeld zijn gekomen zoals klimaatrisico's en renteherzieningsrisico's.

De gegevensset met betrekking tot hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed wordt vooralsnog (zoals beschreven in de vorige paragraaf) uitsluitend gerapporteerd door banken. Deze banken zijn op grond van de Anacreditverordening¹⁸ al gehouden maandelijks granulaire gegevens met betrekking tot hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed te rapporteren aan DNB (die de gegevens na validatie doorstuurt aan de Europese Centrale Bank) ten behoeve van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB). Het ESCB verzamelt gegevens van banken in het eurogebied over zakelijke leningen. De Anacreditrapportage omvat een deel van de data-attributen die DNB nodig heeft voor de uitoefening van haar statistische en financiële stabiliteitstaak. De in het onderhavige voorstel opgenomen rapportageverplichting vormt daarop een aanvulling. In de algemene maatregel van bestuur zullen de data-attributen vastgelegd worden die in aanvulling op de Anacreditrapportage nodig zijn. Daarbij zal, net als bij de woninghypotheken, de directe relevantie van het attribuut voor de financiële stabiliteitstaak en de statistische taak van DNB leidend zijn (door deze dataminimalisatie en omdat onder de rapportageverplichting alleen in aanvulling op de Anacreditrapportage zal worden gerapporteerd, zal ook deze gegevensset veel beperkter zijn dan onder de huidige uitvraagbevoegdheid).

In het wettelijk kader zal worden vastgelegd dat de gegevens op digitale wijze moeten worden gerapporteerd bij DNB. Dit in afwijking van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 2:15) waarin in beginsel wordt uitgegaan van het openstaan van de postweg naast de elektronische weg. Aanlevering per post is voor de gegevens die noodzakelijk zijn voor de statistische en financiële stabiliteitstaak van DNB niet mogelijk. De gegevenssets zijn gedetailleerd en omvangrijk. Aanlevering in papier is (voor alle partijen) niet werkbaar. Bovendien is de digitale beschikbaarheid van de gegevens noodzakelijk voor de verificatie van de gegevens voor statistische doeleinden. DNB kan in een

¹⁸ Verordening (EU) 2016/867 van de Europese Centrale Bank van 18 mei 2016 betreffende de verzameling van gedetailleerde kredietgegevens en kredietrisicogegevens (ECB/2016/13) (PbEU 2016, L144), verder: Anacreditverordening.

toezichthouderregeling nadere regels stellen omtrent de wijze van elektronische verstrekking, de vorm waarin de gegevens moeten worden aangeleverd en de bij de verstrekking te gebruiken elektronische handtekening.

§ 2.5 Waarborgen bij verwerking van gegevens

Verschillende gegevens die moeten worden gerapporteerd over woninghypotheken zijn financiële gegevens van de leningnemer. Financiële gegevens worden op grond van de AVG bestempeld als gevoelige persoonsgegevens, omdat ze bij herleidbaarheid informatie geven over de financiële situatie van de leningnemer.¹⁹

Daarom wordt voorzien in enkele waarborgen die in het wettelijk kader worden vastgelegd of door DNB in het kader van de uitvoering worden geborgd om het risico op het verwerken van persoonsgegevens van de leningnemers maximaal te beperken.

Pseudonimisering

Zo wordt in het onderhavige voorstel bepaald dat de rapportageplichtige partijen de gegevens met betrekking tot woninghypotheken gepseudonimiseerd aanleveren bij DNB. Bij algemene maatregel van bestuur zal, ter nadere invulling hiervan, worden bepaald dat de sleutel die voor pseudonimisering van het leningkenmerk wordt gebruikt voor de hypothecaire lening een kenmerk oplevert (dat voor DNB niet herleidbaar is tot een individuele betrokkene) dat door de jaren heen onveranderd blijft. Dit zodat DNB daarmee de desbetreffende hypothecaire lening over de tijd heen kan volgen. Dat is noodzakelijk om betekenisvolle statistische rapportages en economische rapporten m.b.t. de financiële stabiliteit te kunnen maken. Voor DNB zijn deze gegevens niet herleidbaar, omdat DNB niet beschikt over de pseudonimiseringsleutel. Om herleidbaarheid van de gegevens naar de leningnemers zo veel mogelijk te voorkomen, wordt in dit wetsvoorstel tevens opgenomen dat DNB niet over mag gaan tot re-identificatie van de gepseudonimiseerde gegevens.

Bewaartermijn

Voor de gepseudonimiseerde gegevens die DNB ontvangt op grond van de voorgestelde rapportageverplichting wordt een bewaartermijn van 15 jaar aangehouden. De beschikbaarheid van granulaire data is essentieel voor de kwaliteit van de statistische rapportages. Door gegevens langere tijd beschikbaar te hebben kunnen analyses worden gemaakt die ontwikkelingen en trends gedurende langere tijd volgen. Om dit te kunnen doen is het noodzakelijk om tijdsreekseninformatie te hebben. Kenmerkend voor de Nederlandse markt voor hypotheken is dat er sprake is van een trendmatig stijgende prijs met incidenteel grote uitslagen. Een cyclus op de hypotheekmarkt duurt meerdere jaren. Om cycli met elkaar te kunnen vergelijken is een langere bewaartermijn noodzakelijk. Voor de financiële stabiliteitstaak is het noodzakelijk terug te kunnen kijken in de tijd bijvoorbeeld om een indicator op te sporen die voorafgaand aan of in de aanloop naar een crisis een rol heeft gespeeld of een rol gespeeld zou kunnen hebben bij het

¹⁹ Bij hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed speelt dit minder nu uitsluitend over rechtspersonen of personenvennootschappen met rechtspersonen als vennoten moet worden gerapporteerd.

ontstaan ervan. Als voorbeeld kan de bankencrisis van 2008 dienen. Deze crisis ontstond nadat banken verliezen leden op hun hypotheekportefeuilles. Om onderzoek te kunnen doen naar het ontstaan van die crisis zouden tevens de gegevens met betrekking tot de jaren voorafgaand aan die crisis onmisbaar kunnen blijken. Een termijn van 15 jaar wordt voldoende geacht voor dergelijke situaties.

Na het verstrijken van 15 jaar worden de gegevens zodanig bewerkt dat deze zelfs met gebruikmaking van andere bronnen niet meer herleid kunnen worden tot individuen waardoor betrokkenen niet meer identificeerbaar zijn. Dat kan bijvoorbeeld door de vier cijfers van de postcode verder te aggregeren naar twee van de cijfers postcode. Hierna is de Algemene verordening gegevensbescherming niet meer van toepassing op deze gegevens. DNB zal deze maatregelen nemen als verwerkingsverantwoordelijke partij van de gegevens.

Dataminimalisatie

Bij het vastleggen van de noodzakelijke gegevens die banken moeten rapporteren over woninghypotheken in de algemene maatregel van bestuur zal dataminimalisatie worden toegepast. De gegevensset zal worden vastgesteld op basis van noodzakelijkheid en vervolgens vastgelegd bij algemene maatregel van bestuur.

Minimalisatie herleidbaarheid

Ook wordt geborgd dat de rapportage zo min mogelijk gegevens bevat die de kans op herleidbaarheid naar individuen vergroot. In combinatie met gebruikmaking van andere databronnen, zouden de data-attributen 'geboortejaar', 'vier cijfers van de postcode' en gegevens m.b.t hoogte van het inkomen van de leningnemer (onbedoelde) herleidbaarheid mogelijk kunnen maken. Het feit dat relatief jonge en oude leningnemers minder vaak voorkomen in de totale populatie leningnemers, maakt dat de herleidbaarheid naar individuen bij relatief jonge en oude leningnemers groter is. Daarom zal in de algemene maatregel van bestuur worden vastgelegd dat rapportageplichtige partijen voor relatief jonge en oude leningnemers (leningnemers jonger dan 25 jaar en ouder dan 87 jaar) geen informatie rapporteren over het geboortejaar van een leningnemer, maar uitsluitend aangeven dat de lener "oud" of "jong" is. Ook zal in de algemene maatregel van bestuur worden opgenomen dat rapportageplichtige partijen voor woninghypotheken uitsluitend de vier cijfers van de postcode rapporteren en in een postcodegebied met 100 of minder woningen geen informatie rapporteren over de postcode. De lijst van niet toegestane postcodes zal worden gebaseerd op een bestaand jaarlijks bestand van kerncijfers per postcode van het CBS. Ook de aggregatie van kleine postcodegebieden tot en met 100 woningen in de gegevensset heeft als doel om (onbedoelde) herleidbaarheid in de gegevensset zo veel mogelijk te beperken. Ook zou informatie over het precieze inkomen van een leningnemer herleidbaarheid kunnen opleveren. Daarom wordt in de algemene maatregel van bestuur vastgelegd dat gegevens m.b.t. inkomen van leningnemers (zoals bijvoorbeeld het toetsinkomen van de leningnemer bij aanvang van de lening) in de rapportage worden afgerond op duizendtallen.

Waarborgen bij verdere verwerking

In de rapportageverplichting wordt gespecificeerd dat DNB de gegevens met betrekking tot hypothecaire leningen tevens kan verwerken en delen ter voldoening aan informatieverzoeken van de eerder genoemde internationale

organisaties (IMF, FSB en BIS).²⁰ Voorts wordt bepaald dat DNB de gegevens betrekking tot hypothecaire leningen mag verwerken voor en mag delen met onderdelen van DNB met een andere taak (zoals bijvoorbeeld het onderdeel van DNB dat zich bezig houdt met prudentieel toezicht op financiële ondernemingen). In het wettelijk kader is opgenomen dat deze onderdelen niet geanonimiseerde gegevens niet verder mogen verstrekken.

Als verwerkingsverantwoordelijke partij zorgt DNB er op grond van de AVG voor dat alleen kan worden overgaan tot deze verdere verwerkingen indien het doel van die verdere verwerking niet-onverenigbaar is met het doel waarvoor DNB de gegevens heeft verkregen. In principe is doelbinding aanwezig omdat de taken van de andere organisatieonderdelen van DNB en die van de internationale organisaties verband houden met de financiële stabiliteitstaak van DNB, op grond waarvan de gegevens zijn verzameld. Overigens geldt voor alle verzoeken om toegang tot de gerapporteerde gegevens dat het verzoek moet worden onderbouwd en moet worden beoordeeld op verenigbaarheid met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld. Uitsluitend die gegevens die noodzakelijk zijn om te voldoen aan het verzoek kunnen worden gedeeld. DNB zal op grond van de AVG-beoordeling die zij als verwerkingsverantwoordelijke in dit kader heeft uitgevoerd een doelbinding- en evenredigheidstoets inrichten op grond waarvan zij beoordeelt of de verdere verwerking niet-onverenigbaar is met het doel waarvoor DNB de gegevens heeft verkregen en welke gegevens daarvoor nodig zijn.

Daarnaast zal DNB op grond van de genoemde AVG-beoordeling een toets inrichten om zeker te stellen dat de gerapporteerde gegevens met betrekking tot woninghypotheken niet kunnen worden gekoppeld aan een andere gegevensset, op een wijze die de herleidbaarheid naar personen zou kunnen vergroten. In de praktijk is uitsluitend een selecte groep DNB-datagebruikers geautoriseerd om inzicht te verkrijgen in de gehele gegevensset.²¹ DNB dient als verwerkingsverantwoordelijke voor de eigen gegevensverwerking zoals gezegd een AVG-beoordeling uit te voeren, op grond waarvan de genoemde toetsen worden ingericht en de maatregelen worden genomen en waarin wordt beschreven met welke (technische) middelen en methoden de persoonsgegevens worden verwerkt. Bij verwerking van de gegevens is er geen sprake van (semi)geautomatiseerde besluitvorming of profilering.

Ook mag het gebruik van de gegevens door de internationale organisaties niet leiden tot verdere verspreiding daarvan. Daarom wordt in het wettelijk kader opgenomen dat niet geanonimiseerde gegevens²² uitsluitend ten kantore van DNB en dus binnen de digitale omgeving van DNB op de hardware van DNB (on site) met deze internationale organisaties kunnen worden gedeeld. Natuurlijk kunnen deze organisaties wel worden voorzien van analyses en rapporten op basis van de gegevensset waarin geen granulaire gegevens zijn opgenomen. Door het geaggregeerde niveau van die analyses en rapporten is herleidbaarheid naar personen uitgesloten.

²⁰ Zie het Uitvoeringsbesluit Bankwet 1998, artikel 1, onderdelen a tot en met c.

²¹ Deze uitvoeringsmaatregelen worden door DNB genomen naast allerlei andere technische en organisatorische maatregelen ter passende beveiliging van de gegevens tegen verlies of aantasting en tegen onbevoegde kennisneming, wijziging en verstrekking van die gegevens op grond van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en specifieke voorschriften voor statistische verwerkingen.

²² Zie noot 15 voor wat verstaan moet worden onder 'geanonimiseerde gegevens'.

Overigens is in dit kader tot slot nog relevant te vermelden dat indien gegevens worden gedeeld met het organisatieonderdeel van DNB dat zich bezig houdt met prudentieel toezicht, deze gegevens gelet op de noodzaak van een deugdelijk motivering op zichzelf nooit als voldoende basis voor handhavend optreden kunnen dienen. In geval van signalering van een potentiële overtreding zal te allen tijde onderzoek noodzakelijk zijn in het kader van het toezicht op de desbetreffende onderneming voordat wordt overgegaan op eventuele handhaving in de vorm van formele of informele maatregelen. Het handhavingsbeleid van DNB is hiervoor leidend.

§ 3. Verhouding met ander recht

§ 3.1 Recht m.b.t. zorgvuldige gegevensverwerking en persoonlijke levenssfeer

De rapportageverplichting behelst verwerking van gepseudonimiseerde persoonsgegevens waaronder financiële gegevens m.b.t. verstrekte hypothecaire leningen voor woningen aan natuurlijke personen²³ en moet zich dus verhouden tot het recht op zorgvuldige gegevensverwerking en de persoonlijke levenssfeer zoals onder meer verwoord in artikel 8 EVRM, de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 10 van de Grondwet en de AVG. Financiële gegevens worden in de AVG bestempeld als 'gevoelige' persoonsgegevens.

Voor een rechtmatige inbreuk op het recht op zorgvuldige gegevensverwerking en de persoonlijke levenssfeer moet er sprake zijn van een toegankelijke en voorzienbare rechtsgrond bij wet en van een legitiem doel. Geconcludeerd kan worden dat de rapportageverplichting voldoet aan de eisen die aan een inbreuk op het recht op zorgvuldige gegevensverwerking en de persoonlijke levenssfeer worden gesteld. Er is een toegankelijke en voorzienbare rechtsgrond bij wet, nu het wetsvoorstel een specifieke wettelijke grondslag creëert voor de rapportageverplichting waarin is opgenomen op welk type leningverstrekker (banken, beleggingsinstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) de rapportageverplichting van toepassing is en met welk doel de gegevens worden verwerkt. De rapportageverplichting is voorzienbaar omdat bij algemene maatregel van bestuur per type leningverstrekker wordt gespecificeerd welke gegevens gerapporteerd moeten worden, afhankelijk van de dienstverlening (het type hypotheek; voor woningen of voor zakelijk vastgoed) en het belang voor de financiële stabiliteit van het type leningverstrekker. Verder geldt dat in paragraaf 2.2 reeds is overwogen dat de gegevens over de hypothecaire leningen voor woningen voor DNB noodzakelijk zijn om haar taken die zien op het bevorderen van de stabiliteit van het financiële stelsel (financiële stabiliteitstaak) en het verzamelen van statistische gegevens en het vervaardigen van statistieken (statistische taak) uit te kunnen voeren. Ook bij het in de rapportageverplichting opgenomen verwerkingsdoel om te voldoen aan informatieverzoeken van het IMF, de FSB en de BIS is sprake van een legitiem doel. Dat geldt eveneens voor de opgenomen mogelijke verdere verwerking van de gegevens door de organisatieonderdelen van DNB met een andere taak, omdat de gegevens voor deze organisaties en de andere

²³ Het wetsvoorstel geeft tevens een grondslag voor de verwerking van financiële gegevens m.b.t. verstrekte hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed aan zakelijke klanten (uitsluitend rechtspersonen of personen vennootschappen met rechtspersonen als vennoten). Voor rechtspersonen geldt het recht op zorgvuldige gegevensverwerking en de persoonlijke levenssfeer niet.

organisatieonderdelen van DNB noodzakelijk kunnen zijn om hun taken uit te oefenen (zie paragraaf 2.2). Er is daarbij voldoende doelbinding nu hun taken verband houden met de financiële stabiliteitstaak op grond waarvan de gegevens oorspronkelijk zijn verzameld.

Gezien het grote algemene belang van de stabiliteit van het financiële stelsel voor de maatschappij als geheel wordt de eventuele inbreuk die de verwerking van de gegevens zou kunnen vormen op de persoonlijke levenssfeer van de leningnemers (indien die, ondanks de voorziene waarborgen, waaronder pseudonimisering, tot herleidbaarheid zou leiden) proportioneel geacht. De verwerking van de granulaire gegevens die inzicht geven in opkomende en nieuwe risico's en kwetsbaarheden binnen het financiële stelsel is het enige effectieve middel om het doel te bereiken. Ook zijn de verwerkingsdoeleinden in redelijkheid niet op een andere voor betrokkene minder nadelige wijze te verwezenlijken, nu statistieken niet gemaakt kunnen worden van en kwetsbaarheden niet naar voren komen uit geaggregeerde gegevens, zoals volgt uit paragraaf 2.2. Er is gekozen voor een voor betrokkenen minst nadelige wijze van verwerken, door de verplichte pseudonimisering van de te rapporteren gegevens en de andere maatregelen om herleidbaarheid van de gegevens zo veel mogelijk uit te sluiten, zoals beschreven in paragraaf 2.5.

Hiermee voldoet de rapportageverplichting voor verstrekkers van hypothecaire leningen voor woningen aan de eisen die aan een inbreuk op het recht op zorgvuldige gegevensverwerking en de persoonlijke levenssfeer worden gesteld.

§ 3.2 Overig internationaal recht

De statistische rapportageverplichting wordt opgelegd aan ondernemingen waarvoor tevens rapportageverplichtingen gelden op grond van onder meer de Wet op het financieel toezicht (ter implementatie van Europese richtlijnen) en Europese verordeningen. Die verplichtingen zien op de prudentiële vereisten die gelden voor deze ondernemingen en maken onderdeel uit van het toezichtkader.

Zo legt de Verordening kapitaalvereisten²⁴ rapportageverplichtingen op aan banken, waaronder de verplichting om te rapporteren inzake prudentiële vereisten en financiële informatie. Verzekeraars moeten periodiek rapportages bij DNB aanleveren op grond van het Solvency II kader.²⁵ Voor pensioenfondsen gelden rapportageverplichtingen voor prudentieel toezicht op grond van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling (mede ter implementatie van richtlijn IORPII²⁶). Voor beleggingsinstellingen

²⁴ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PbEU 2013, L 176), ofwel de verordening kapitaalvereisten.

²⁵ Het Solvency II kader wordt gevormd door richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (herschikking) (PbEU 2009, L 335), ofwel de richtlijn solvabiliteit II en de gedelegeerde verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 tot aanvulling van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf ofwel de gedelegeerde verordening Solvabiliteit II.

²⁶ Richtlijn (EU) 2016/2341 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's) (PbEU L 2016, 354).

geldt dat zij toezichts- en statistische rapportages verstrekken ingevolge het Europees recht.²⁷

Voor al deze (toezicht)rapportages geldt echter dat zij geaggregeerd zijn op instellingsniveau, in plaats van granulair op leningniveau, waardoor deze rapportages het voor de statistische en financiële stabiliteitstaken van DNB benodigde detailniveau missen. Voor zover in het kader van toezicht granulaire gegevens op leningniveau worden verkregen (bijvoorbeeld als dergelijke gegevens worden opgevraagd in het kader van toezicht op een specifieke instelling), is dit niet sectorbreed en niet periodiek maar incidenteel, waardoor het geen bruikbare rapportages zijn voor de uitvoering van de statistische taken van DNB.

Het Europees kader omvat ook statistische rapportageverplichtingen. Zoals beschreven in paragraaf 2.4 verzamelt het ESCB op grond van de Anacreditverordening gegevens van banken in het eurogebied over zakelijke leningen. De Anacreditrapportage bevat echter niet alle gegevens die nodig zijn voor de uitoefening van de taken van DNB, waardoor in aanvulling daarop bepaalde leninggegevens moeten worden gerapporteerd op basis van deze wet.

Nu de Europese wetgever niet heeft voorzien in een rapportageverplichting ter zake van gegevens m.b.t. hypothecaire leningen aan particulieren voor woningen en slechts ten dele m.b.t. hypothecaire leningen aan rechtspersonen voor zakelijk vastgoed staat het lidstaten vrij op dit gebied regels te stellen. De relevante Europese richtlijnen op het gebied van financieel toezicht staan een rapportageverplichting zoals voorgesteld derhalve niet in de weg.

§ 3.3 Overig nationaal recht

Wat betreft samenloop met nationaal recht zijn de artikelen 2:14 en 2:15 van de Algemene wet bestuursrecht nog relevant om te noemen. Uit die artikelen komt het algemene uitgangspunt naar voren dat communicatie met een bestuursorgaan langs elektronische weg kan geschieden. Daaruit kan worden afgeleid dat, indien niets anders is bepaald, de postweg openstaat. Nu voor statistische granulaire (en dus zeer gedetailleerde) gegevens de postweg een onevenredige belasting zou opleveren voor rapportageplichtige partijen en DNB, wordt in dit wetsvoorstel in afwijking van artikel 2:15 van de Algemene wet bestuursrecht²⁸ geregeld dat uitsluitend de elektronische weg openstaat.

Tot slot is nog van belang te wijzen op het Wetsvoorstel Wet toezicht rapportage AFM, dat op dit moment wordt voorbereid. Dat wetsvoorstel voorziet in een jaarlijkse rapportageverplichting voor financiële dienstverleners, beleggingsondernemingen, beheerders van beleggingsinstellingen, kredietsserviciers en kredietkopers, ten behoeve van het risicogestuurd toezicht

²⁷ Verordening (EG) Nr. 1073/2013 van de Europese Centrale Bank (d.d. 18 oktober 2013) houdende statistieken betreffende de activa en passiva van beleggingsfondsen (ECB/2013/38).

²⁸ In de samenloopbepaling opgenomen in artikel II van dit wetsvoorstel is geregeld dat de verwijzing naar artikel 2:15 van de Algemene wet bestuursrecht in het voorgestelde artikel 9da, vijfde lid, van de Bankwet 1998 zal worden vervangen door een verwijzing naar de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht indien de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer in werking treedt of is getreden, op het moment dat de Wet rapportage hypotheekmarkt DNB in werking treedt. Zie ook de artikelsgewijze toelichting van artikel II.

van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). De rapportageverplichting die dat wetsvoorstel in het leven roept strekt net als de onderhavige rapportageverplichting tot rapportage van gegevens over hypothecaire leningen voor woningen. Er zijn echter ook belangrijke verschillen. Het voorstel voor de Wet toezichtrapportage AFM heeft als doel de AFM in staat te stellen om haar toezichtcapaciteit zo gericht mogelijk in te zetten, door risicogestuurde keuzes datagedreven te onderbouwen en richt zich op *alle* aanbieders van hypothecair krediet (en niet op schuldeisers van hypothecaire leningen en ook niet op hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed, zoals de onderhavige rapportageverplichting). Verder is de gegevensset die van belang is voor het toezicht van de AFM niet hetzelfde als de gegevensset die DNB nodig heeft voor haar statistische taak en haar financiële stabiliteitstaak en wijkt ook de periodiciteit van de rapportage af. Om die reden is gekozen twee wetsvoorstellen voor te bereiden. Mochten de beide rapportageverplichtingen voor rapporteerde partijen te zijner tijd onbedoeld toch tot het dubbel aanleveren van specifieke data-attributen leiden, dan zal in samenspraak met de rapportageplichtige partijen worden bezien of doorgifte van deze data-attributen de voorkeur heeft.

§ 4. Uitvoering en handhaving

PM [DNB wordt op het moment van internetconsultatie van het wetsvoorstel gevraagd een uitvoeringstoets te doen. De resultaten daarvan worden opgenomen in deze paragraaf.]

§ 5. Gevolgen van het wetsvoorstel

§ 5.1 Algemeen

Op grond van de voorgestelde rapportageverplichting voor banken, beleggingsinstellingen, pensioenfondsen en verzekeraars ontvangt DNB periodiek gegevens over hypothecaire leningen aan particulieren voor woningen en, in het geval van banken, aan rechtspersonen voor zakelijk vastgoed. Deze rapportageverplichting maakt dat DNB deze gegevens niet meer hoeft op te vragen bij deze partijen op grond van de eerder genoemde uitvraagbevoegdheid (in artikel 9d van de Bankwet 1998).

Een wettelijke rapportageverplichting heeft als voordeel dat de partijen die de gegevens moeten aanleveren in het wettelijk kader zijn vastgelegd, net als de gegevens die zij moeten aanleveren. Dat maakt gegevensoverdracht voor deze partijen voorzienbaar en zorgt er bovendien voor dat de set aan gegevens die moet worden gerapporteerd en de periodiciteit van de rapportage voor langere tijd vastligt.

De rapportageverplichting heeft geen gevolgen voor het doenvermogen van burgers of financiële gevolgen voor het Rijk.

§ 5.2 Bedrijfseffecten

De rapportageverplichting gaat gelden voor banken met zetel in Nederland, banken met zetel buiten Nederland die hypotheek verstrekken via in Nederland gelegen bijkantoren, (beheerders van) beleggingsinstellingen, pensioenfondsen en verzekeraars (en indien die onderdeel uitmaken van een

verzekeringsrichtlijngroepen, de moederholding) voor de door hen verstrekte of de bij hen (of voor banken en moederholdings van verzekeringsrichtlijngroepen, ook bij hun dochterondernemingen) op de balans staande hypothecaire leningen. Door deze partijen zowel als verstrekker van de leningen, maar ook als schuldeiser rapportageplichtig te maken, wordt voorkomen dat er hypothecaire leningen buiten de reikwijdte van de rapportageplicht vallen. Door de rapportageverplichting op te leggen aan deze vier typen grotere ondernemingen hoeft niet gerapporteerd te worden door vele kleinere partijen die hypotheek aanbieden (meestal namens de rapportageplichtige partijen, voor hun rekening, of om aan hen over te dragen). Dat maakt de rapportageplichtige groep van partijen zo beperkt mogelijk.

Verder wordt in de algemene maatregel van bestuur vastgelegd dat alleen gerapporteerd hoeft te worden door de partijen indien zij een hypotheekportefeuille hebben boven een bepaalde drempel. Zodoende wordt geborgd dat over het grootste deel van alle verstrekte hypothecaire leningen wordt gerapporteerd (voor statistische doeleinden moet een percentage van 95-98% van de markt inzichtelijk zijn), waardoor op grond van de cijfers een goed beeld van de hypotheekmarkt ontstaat, terwijl rapportageplichtige partijen met kleine hypotheekportefeuilles worden ontzien.

Ook in de huidige situatie waarin de gegevens door DNB worden verkregen op basis van de eerder genoemde uitvraagbevoegdheid worden deze uitgangspunten gehanteerd (om dezelfde redenen), zodat de rapportageplichtige partijen naar verwachting vrijwel gelijk zullen zijn aan de partijen waaraan de uitvraag wordt gedaan in de huidige situatie. Naar verwachting zullen de effecten van de rapportageverplichting gezien het voorgaande neerslaan bij circa 50 partijen.

De rapportageverplichting heeft geen gevolgen voor de innovatieruimte, innovatiebereidheid en innovatiecapaciteit van bedrijven. Ook worden geen markteffecten verwacht omdat de rapportageverplichting niet ingrijpt in het marktgedrag van de rapportageplichtige partijen. De rapportageverplichting heeft ook geen gevolgen voor ZZP'ers, microbedrijven en het MKB nu de verplichting uitsluitend zal gelden voor grotere partijen (grootbedrijven) met hypotheekportefeuilles boven een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen drempel.

§ 5.3 Regeldrukeffecten

De volledige omvang van de rapportageverplichting en de regeldrukeffecten daarvan voor de rapportageplichtige partijen zal bij algemene maatregel van bestuur in beeld worden gebracht, nu daarin per type rapportageplichtige partij wordt vastgelegd welke gegevens moeten worden gerapporteerd aan DNB en met welke periodiciteit.

Verwacht wordt dat de regeldrukeffecten als gevolg van de rapportageverplichting beperkt zijn nu de partijen die de gegevens moeten verstrekken vrijwel gelijk blijven, de data-attributen die moeten worden gerapporteerd worden beperkt tot wat noodzakelijk is (in het licht van dataminimalisatie) en gelet op de naar verwachting gelijkblijvende frequentie van de rapportage ten opzichte van de huidige uitvraag.

Verwacht wordt dat de rapportageverplichting voor banken zelfs een lastenvermindering tot gevolg zal hebben. Dit nu de gegevensset voor banken zowel m.b.t. woninghypotheken als hypotheken voor zakelijk vastgoed op grond van de huidige uitvraagbevoegdheid uitgebreider is dan de gegevensset die voor de rapportageverplichting in de algemene maatregel van bestuur zal worden vastgelegd (na dataminimalisatie en vanwege het feit dat voor zakelijke hypotheken uitsluitend zal worden gerapporteerd in aanvulling op de Anacreditrapportage).

Voor de overige partijen zullen de lasten naar verwachting mogelijk iets stijgen, nu ten opzichte van de huidige uitvraag naar verwachting enkele data-attributen moeten worden toegevoegd aan de gegevensset die moet worden gerapporteerd. Deze gegevens zijn noodzakelijk om bepaalde financiële stabiliteitsrisico's inzichtelijk te kunnen maken die de afgelopen tijd in beeld zijn gekomen zoals klimaatrisico's en renteherzieningsrisico's. Nu het een toevoeging van een zeer beperkt aantal data-attributen betreft zullen de extra lasten als gevolg hiervan voor deze partijen naar verwachting beperkt zijn. Ook is nog belangrijk om te vermelden dat voor een deel van deze toegevoegde data-attributen geldt dat zij gedurende de looptijd van een leningcontract niet wijzigen (daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het type onroerend goed, het energielabel en gegevens die worden vastgesteld bij aanvang van een leningcontract). Voor de rapportageplichtige partijen levert het verzamelen van dergelijke data-attributen uitsluitend eenmalige kosten op.

Een en ander zal per gegevensset worden berekend en inzichtelijk worden gemaakt in de algemene maatregel van bestuur.

§ 6. Advies en consultatie

§ 6.1 Openbare consultatie

PM [Het wetsvoorstel zal openbaar worden geconsulteerd via de website www.internetconsultatie.nl. De uitkomsten van die consultatie worden daarna in deze paragraaf opgenomen. De NVB (Nederlandse Vereniging van Banken), het Verbond van Verzekeraars, de Pensioenfederatie, en DUFAS (Dutch Fund and Asset Management Association) zullen in het bijzonder worden uitgenodigd om op de consultatie te reageren aangezien de rapportageverplichting betrekking heeft op hun leden.]

§ 6.2 Andere adviezen

PM [De Europese Centrale Bank, de Autoriteit Persoonsgegevens en het Adviescollege toetsing regeldruk zullen verzocht worden te adviseren over dit wetsvoorstel. Hun advies en de opvolging daarvan zal in deze paragraaf worden beschreven.]

§ 7. Inwerkingtreding

Inwerkingtreding is voorzien bij Koninklijk Besluit, waarbij het de intentie is om het voorstel zo mogelijk met ingang van 1 juli 2025 in werking te laten treden.

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I

A

Dit onderdeel voegt een nieuw artikel 9da in de Bankwet 1998 in. Het eerste lid van dat artikel bevat de nieuwe rapportageverplichting. Die wordt opgelegd aan banken, beleggingsinstellingen, pensioenfondsen en verzekeraars als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht met zetel in Nederland. Dit omdat deze typen ondernemingen veruit het grootste deel van alle hypothecaire leningen voor woningen en zakelijk vastgoed in Nederland verstrekken of op de balans hebben staan als schuldeiser van de lening. Om die reden beschikken zij over de granulaire gegevens die DNB nodig heeft voor haar taken. Met zetel wordt bedoeld de plaats waar een onderneming volgens haar statuten of reglementen is gevestigd of, indien zij geen rechtspersoon is, de plaats waar die onderneming haar hoofdvestiging heeft.

In het zesde lid is voor banken bepaald dat zij bij de verplichting in het eerste lid tevens de hypothecaire leningen betrekken die door hun Nederlandse niet-bancaire dochters zijn verstrekt en de hypothecaire leningen waarvan deze dochters de schuldeiser zijn. Dit omdat banken vaak gebruik maken van dochterentiteiten die geen bank (of andere rapportageplichtige partij) zijn om hypothecaire leningen te verstrekken. Deze dochters kunnen ook schuldeiser van de lening zijn.

In het zevende tot en met negende lid zijn enkele andere partijen aangewezen waarvoor de rapportageverplichting ook gaat gelden. In het zevende lid is bepaald dat de verplichting tevens zal gelden voor banken met zetel buiten Nederland met betrekking tot de hypothecaire leningen die worden verstrekt via hun in Nederland gelegen bijkantoren. Het achtste lid regelt dat, indien een beleggingsinstelling een beheerder heeft, de rapportageverplichting dan op die beheerder rust. In zo'n geval rapporteert de beheerder dus namens de beleggingsinstelling. Een beheerder kan meerdere beleggingsinstellingen beheren en verricht de rapportage per beleggingsinstelling. In het negende lid is bepaald dat indien een verzekeraar onderdeel uitmaakt van een verzekeringsrichtlijn groep als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht waarvan de moederholding in Nederland gevestigd is, die moederholding rapporteert. In dergelijke groepen komt het voor dat de hypothecaire leningen verstrekt zijn of op de balans staan van ondernemingen die deel uitmaken van de groep maar zelf geen verzekeraar zijn. Daarom is in het negende lid opgenomen dat de rapportageplicht ook ziet op door de Nederlandse onderdelen van die groep verstrekte hypothecaire leningen en de hypothecaire leningen waarvan zij de schuldeiser zijn.

In het eerste lid is verder bepaald dat de gegevens die genoemde partijen moeten aanleveren op grond van de rapportageverplichting bij algemene maatregel van bestuur worden vastgelegd. De gegevensset zal per rapportageplichtige partij en per type hypotheek (woninghypotheek of hypotheek voor zakelijk vastgoed) worden vastgelegd en zal voor banken het meest uitgebreid zijn, nu banken de grootste verstrekkers van hypothecaire leningen voor woningen en zakelijk vastgoed zijn en daarmee in het licht van de financiële stabiliteit over de meest relevante informatie beschikken.

In het tweede lid is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld hoe vaak en op welk moment de rapportage moet plaatsvinden. Voor banken en bijkantoren van banken zal dat, gelet op de frequentie die op basis van de uitvraagbevoegdheid van DNB werd aangehouden, vier keer per jaar zijn en voor de andere ondernemingen zal dat minder vaak zijn. Ook is bepaald dat voor de gegevens m.b.t. woninghypotheken bij algemene maatregel van

bestuur de wijze van pseudonimisering van de gegevens wordt vastgelegd. Dit omdat bij de gegevens m.b.t. woninghypotheken sprake kan zijn van herleidbaarheid naar natuurlijke personen. Daarom moeten gegevens met betrekking tot woninghypotheken door de rapportageplichtige partijen gepseudonimiseerd worden aangeleverd en wordt de wijze van pseudonimisering bij algemene maatregel van bestuur verder uitgewerkt. Daarbij wordt geregeld dat de sleutel die voor pseudonimisering van het leningkenmerk wordt gebruikt voor de hypothecaire lening een kenmerk oplevert dat door de jaren heen onveranderd blijft, zodat DNB de leningen over de tijd kan volgen (zie ook paragraaf 2.5 van het algemeen deel van deze toelichting).

In het derde lid is voorzien in de doelbinding van de rapportageplicht en is opgenomen dat DNB de gegevens verwerkt in het kader van haar financiële stabiliteitstaak en haar statistische taak en tevens mag verwerken om te voldoen aan informatieverzoeken van bepaalde internationale organisaties (het IMF, de FSB en de BIS). Daarin is tevens opgenomen dat DNB niet mag overgaan tot re-identificatie van de gegevens die zij ontvangt als waarborg om herleidbaarheid van de gegevens naar de leningnemers zo veel mogelijk te voorkomen (zie ook paragraaf 2.5 van het algemeen deel van deze toelichting).

Het vierde lid regelt vervolgens dat de gegevens met betrekking tot woninghypotheken voor zover het herleidbare persoonsgegevens betreft door DNB ten hoogste 15 jaar mogen worden bewaard.²⁹ De beschikbaarheid van granulaire data is essentieel voor de kwaliteit van de statistische rapportages en tevens essentieel om ontwikkelingen en trends op het gebied van financiële stabiliteit gedurende langere tijd te volgen. De bewaartermijn van 15 jaar is voor DNB noodzakelijk om invulling te kunnen geven aan haar taken. Na het verstrijken van 15 jaar worden de gegevens zodanig bewerkt (geaggregeerd) dat de gegevens zelfs met gebruikmaking van andere bronnen niet meer herleidbaar kunnen zijn tot individuen. Daarna is geen sprake meer van persoonsgegevens. Het zijn dan anonieme gegevens geworden en vallen dan buiten de reikwijdte van de AVG (zie ook paragraaf 2.5 van het algemeen deel van deze toelichting).

In het vijfde lid is opgenomen dat de gegevens via elektronische weg aan DNB worden verstrekt. Dat is noodzakelijk omdat DNB de granulaire gegevens anders niet kan verwerken. Dat voor de rapportageplichtige partijen uitsluitend de elektronische weg openstaat voor het aanleveren van de gegevens betekent een afwijking van de Algemene wet bestuursrecht nu daaruit volgt dat berichten aan een bestuursorgaan ook via de reguliere post kunnen worden verstuurd (zie ook paragraaf 2.4 van het algemeen deel van deze toelichting). Verder is in het vijfde lid een grondslag opgenomen voor een toezichthouderregeling van DNB, waarin zij nadere regels kan stellen met betrekking tot de wijze van elektronische verstrekking, de vorm waarin de gegevens moeten worden aangeleverd en de bij de verstrekking te gebruiken elektronische handtekening.

²⁹ Het wetsvoorstel geeft tevens een grondslag voor de verwerking van financiële gegevens m.b.t. verstrekte hypothecaire leningen voor zakelijk vastgoed aan zakelijke klanten (uitsluitend rechtspersonen of personenvennootschappen met rechtspersonen als vennoten). Voor rechtspersonen geldt het recht op zorgvuldige gegevensverwerking en de persoonlijke levenssfeer niet.

B

Met dit onderdeel wordt de nieuwe rapportageplicht verwerkt in artikel 9e van de Bankwet 1998. In het eerste lid wordt geregeld dat de gegevens die DNB ontvangt op grond van de nieuwe rapportageplicht uitsluitend mogen worden gebruikt voor statistische doeleinden en om economische analyses op het gebied van de financiële stabiliteit uit te voeren. Datzelfde uitgangspunt geldt voor gegevens die DNB ontvangt op grond van de uitvraagbevoegdheid van artikel 9d Bankwet 1998. In het tweede lid van artikel 9e wordt (wederom net als voor de gegevens die DNB ontvangt op grond van de uitvraagbevoegdheid) bepaald dat de gegevens die DNB ontvangt op grond van de nieuwe rapportageplicht ook mogen worden verstrekt aan organisatieonderdelen van DNB belast met een andere taak. Deze verdere verwerkingsmogelijkheid van de gegevens is van groot belang omdat de gegevens instellingsspecifieke risicovolle ontwikkelingen aan het licht kunnen brengen, die vervolgens weer macro-economische en financiële stabiliteit gevolgen kunnen hebben. Aan het tweede lid wordt zekerheidshalve toegevoegd dat niet geanonimiseerde gegevens door deze onderdelen niet verder verstrekt mogen worden. In het derde lid is duidelijk gemaakt dat DNB niet alleen geen gegevens over afzonderlijke ondernemingen openbaar mag maken, maar ook niet over natuurlijke personen.

C

Artikel 9f van de Bankwet 1998 wordt verdeeld in leden. Aangewezen internationale organisaties (IMF, BIS en FSB) kunnen gegevens over hypothecaire leningen nodig hebben om inzicht te krijgen in de Nederlandse situatie bijvoorbeeld de woning hypotheekmarkt. Op basis van het eerste lid kan DNB die gegevens met hen delen, met inachtneming van het geldende geheimhoudingsregime. In de meeste gevallen zal het om geaggregeerde gegevens gaan. Als er behoefte bestaat aan granulaire niet-geanonimiseerde hypothecaire gegevens, regelt het nieuwe tweede lid dat de organisaties de gegevens uitsluitend ten kantore van DNB kunnen inzien en dus binnen de digitale omgeving van DNB, op de hardware van DNB. Dit om verdere verspreiding van de gegevens en daarmee vergroting van de kans op herleidbaarheid ervan tegen te gaan (zie ook paragraaf 2.5 van het algemeen deel van deze toelichting).

D

Ook voor de rapportageverplichting wordt (net als voor de verplichting die volgt als DNB gebruik heeft gemaakt van haar uitvraagbevoegdheid als bedoeld in artikel 9d van de Bankwet 1998) geregeld dat DNB kan handhaven als de rapportageplichtige partijen niet voldoen aan de rapportageverplichting en de uitwerking daarvan in lagere regels. Er wordt aangesloten bij het boetemaximum voor handhaving van de verplichting op grond van de uitvraagbevoegdheid in de Bankwet 1998, van € 10.000. Ook wordt voorzien in de mogelijkheid een last onder dwangsom op te leggen.

ARTIKEL II

Dit artikel bevat een samenloopbepaling die regelt dat de verwijzing naar artikel 2:15 van de Algemene wet bestuursrecht in het voorgestelde artikel

9da, vijfde lid, van de Bankwet 1998 (zie artikel I, onderdeel A) zal worden vervangen door een verwijzing naar de artikelen 2:7, tweede lid, en 2:8 van de Algemene wet bestuursrecht indien (artikel I, onderdeel D van) de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer in werking treedt of is getreden, op het moment dat de Wet rapportage hypotheekmarkt DNB in werking treedt. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer zal naar verwachting in werking treden op 1 januari 2025.

ARTIKEL III

De inwerkingtreding van deze wet is voorzien bij koninklijk besluit. Het tijdstip van inwerkingtreding kan voor de verschillende artikelen en onderdelen daarvan verschillend worden vastgesteld. Het streven is erop gericht deze wet met ingang van 1 juli 2025 in werking te laten treden.

De Minister van Financiën,